

Landbouwcentrum Granen Vlaanderen (LCG) vzw

Graanbericht Nr. 2018.G.23, 14 november 2018

Bladluizen in wintergranen Toestand 12-14 november 2018: Aantastingen stabiliseren op een hoog niveau!

Op 12, 13 en 14 november werden door het LCG opnieuw bladluistellingen uitgevoerd op verscheidene locaties.

De tellingen werden uitgevoerd in West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant en Limburg. De waarnemingen van 12, 13 en 14 november omvatten 19 waarnemingen in wintergerst en 16 waarnemingen in wintertarwe.

SAMENGEVAT: BLADLUIZEN IN WINTERGRANEN

De bladluisaantastingen bleken afgelopen week af te nemen in de wintergerst en bleven doorgaans op eenzelfde niveau in wintertarwe. Dit najaar is dit echter een gemiddeld hoog aantastingsniveau. De aangekondigde koude kan een verdere stabilisatie enkel ten goede komen.

De bladluisdruk is zoals steeds sterk perceelsafhankelijk. Ook op perceelsniveau kan de bladluisdruk sterk verschillen tussen tellingen aan de rand van het perceel (grenzend aan graskant, maïsstoppel, waardplanten, ...: met wellicht hogere bladluisdruk) of midden in het veld. Een degelijke controle op bladluizen moet op verscheidene plaatsen op het perceel gebeuren.

Voor de wintergranen die niet (meer) beschermd zijn tegen het dwergvergelingsvirus/bladluizen blijft het nog steeds absoluut noodzakelijk alle percelen te controleren op de aanwezigheid van bladluizen. Dit is zeker nodig als het weer aanhoudend zacht blijft. Vóór het ingaan van de winter moet een degelijke controle gebeuren. Indien een insecticidebehandeling niet dringend is, kan deze met het oog op een verdere nawerking wat uitgesteld worden, doch zorg ervoor dat een eventuele behandeling nog haalbaar is. De weersomstandigheden en de toegankelijkheid van de percelen voor een eventuele insecticidebehandeling worden immers enkel moeilijker.

De 12 waarnemingen in **wintergerst** zonder insecticidebehandeling tonen dat gemiddeld 11,3% van de planten bezet met minstens één bladluis, variërend 2,3% tot maar liefst 40,5%. Dit hoogste percentage (40,5%) komt voor bij een perceel gezaaid zelfs op 10 oktober te Kermt (provincie Limburg).

Bij het merendeel van de percelen, namelijk 9 van de 12 percelen (of 75% van de percelen), is meer dan 5% van de planten bezet met minstens 1 bladluis! (5% = de behandelingsdrempel in de herfst bij virulente bladluizen volgens Gembloux Agro-Bio Tech, België).

Bij 4 van de 12 percelen is zelfs meer dan 10% van de planten bezet met minstens 1 bladluis, m.a.w. bij 1/3 van de percelen. (10% = de behandelingsdrempel volgens Arvalis Frankrijk).

Gemiddeld werden 1 tot 2 luizen per plant waargenomen. Op het perceel te Kermt, met een bezetting tot maar liefst 21 luizen per plant blijft het gemiddeld aantal luizen per plant ongeveer gelijk, namelijk 2,7 luizen per plant.

Op de 10 percelen wintergerst die deze én ook vorige week werden geëvalueerd onder vergelijkbare omstandigheden, blijkt de druk afgelopen week afgenomen te zijn van 19,1% vorige week naar 12,2% van de planten bezet met minstens één bladluis deze week.

Ook 7 percelen wintergerst met insecticidebehandeling werden geëvalueerd, 3 met zaaizaadbehandeling en 4 percelen met een bladluisbespuiting:

- Op de 3 percelen met Argento zaaizaadbehandeling gezaaid tussen 25 september en 6 oktober werd bij twee percelen een lichte toename van de bladluisdruk vastgesteld (tot maximaal 3,5% planten bezet met minstens één bladluis). Op het derde perceel werden er geen bladluizen vastgesteld.

- Op de 4 percelen met een bladluisbespuiting is bij de 2 percelen behandeld tussen 19 en 25 oktober ongeveer 2% van de planten bezet met minstens 1 bladluis, en bij de 2 percelen behandeld tussen 5 en 8 november komen er momenteel nagenoeg geen bladluizen voor.

Op de 12 onbehandelde wintertarwepercelen is gemiddeld 6,8% van de planten bezet met minstens één bladluis. De aantasting varieert van 0 tot zelfs 19,1% van de planten bezet met minstens één bladluis. De hoogste aantastingen (16,4 en 19,1%) worden opnieuw vastgesteld bij de vroege zaai (begin oktober).

Bij ongeveer de helft van de percelen, namelijk 7 op 12 percelen, is meer dan 5% van de planten bezet met minstens 1 bladluis (5% = de behandelingsdrempel in de herfst bij virulente bladluizen volgens Gembloux Agro-Bio Tech België).

Op de 7 percelen wintertarwe die ook vorige week geëvalueerd werden, bleef de bladluisdruk deze week gemiddeld genomen gelijk: 8,1% vorige week en 8,7% van de planten bezet met minstens één bladluis deze week. Op 4 van de 7 percelen bleef de aantasting ongeveer op eenzelfde niveau, op 2 percelen steeg de aantasting en op één perceel verminderde het percentage bezette planten.

Er werden ook 4 percelen wintertarwe met insecticidebehandeling opgevolgd:

- Op de 3 percelen wintertarwe met een bladluisbespuiting tussen 23 en 25 oktober was maximaal 3,5% van de planten bezet met minstens één bladluis.
- Er werd ook één perceel wintertarwe geëvalueerd met Argento zaai-zaadbehandeling gezaaid op 4 oktober. Er werden deze week geen bladluizen vastgesteld.

Op de meeste percelen wintergranen werden nog steeds **hoofdzakelijk ongeveugelde bladluizen** waargenomen.

WALLONIE (Bron: naar CADCO-Actualité-Céréales 13 novembre 2018)

In Wallonië tonen de waarnemingen weinig verandering in aantasting de afgelopen week.

Op de percelen **wintergerst behandeld tussen 17 en 20 oktober** varieert de aantasting doorgaans van 0 tot 4%. Op de onbehandelde percelen wintergerst varieert de aantasting tussen 0 en 13% bezette planten.

In de **wintertarwe** zijn de percelen die begin november behandeld werden vrij van bladluizen. Op de overige wintertarwepercelen is maximaal 8% van de planten bezet met minstens één bladluis.

Ook deze week wordt vastgesteld dat de bezettingsgraad met bladluizen in het waarnemingsnetwerk in Wallonië opmerkelijk (véél) lager ligt dan in het LCG-waarnemingsnetwerk in Vlaanderen.

In **virulentietesten**, uitgevoerd in percelen in Wallonië, bleek slechts 1 op 311 luizen virulent. Het tot nog toe aanhoudende zachte weer maakt het echter mogelijk dat ondanks de lage virulentiegraad in Wallonië een beperkte aantasting (kleine plekje in het veld) met het dwergvergelingsvirus kan uitbreiden (groter wordende plekken in het veld).

WINTERGERST

WINTERGERST: percelen zonder insecticidebehandeling (geen specifieke zaaizaadbehandeling en geen gewasbescherming)

Waarnemingsplaats	Zaaidatum	12-14 november			2-7 november	29-31 oktober	22-26 oktober	15-19 oktober	Ligging perceel
		Ontwikkelings- stadium wintergerst	% planten bezet met minstens 1 bladluis	Aantal bladluizen per plant	% planten bezet met minstens 1 bladluis	% planten bezet met minstens 1 bladluis	% planten bezet met minstens 1 bladluis	% planten bezet met minstens 1 bladluis	
Limburg									
Kermt	10 oktober	2 ^e blad - uitstoeling	40,5%	2,7	46,3%	47,0%	9,3%	-	onbeschuut langs maïs (geoogst tussen 22 en 29 oktober) en gras
Koninksem	5 oktober	uitstoeling	8,0%	1,5	7,3%	8,5%	4,3%	1,0%	onbeschuut, langs vanggewas
Mielen-boven-Aalst	26 september	uitstoeling	6,0%	1,5	8,5%	11,0%	1,3%	7,5%	onbeschuut, langs gras
Riemst	10 oktober	uitstoeling	8,8%	1,2	13,3%	9,8%	4,5%	-	onbeschuut langs vanggewas, haagkant
Vlaams-Brabant									
Dilbeek	9 oktober	uitstoeling	2,3%	0,03	8,0%	5,7%	12,0%	-	onbeschuut
Huldenberg	8 oktober		8,0%	0,2	16,5%	7,0%	-	12,2%	bosrijke omgeving
Huldenberg	10 oktober							-	onbeschuut langs maïs en gras
Kumtich	10 oktober	2 ^e blad (telling midden perceel)	8,5%	1,6	21,5% (telling tegen rand én midden perceel)	11,0% (telling tegen rand én midden perceel)	5,5% (telling tegen rand én midden perceel)	-	onbeschuut langs vanggewas en opslag van wintergerst bij de tellingen tussen 22 oktober en 7 november kwamen de meeste bladluizen voor aan de perceelsrand
Tielt-Winge	3 oktober	3 ^e - 4 ^e blad	13,5%	1,3	25,0%	14,0%	24,0%	-	langs maïsstoppel en gele mosterd
Oost-Vlaanderen									
Bottelare	19 september				37,0%	-	69,0%	89,5%	onbeschuut, naast korrelmaïsstoppel (geoogst tussen 16 en 22 oktober)
Bottelare	5 oktober				50,5%	-	73,0%	50,0%	onbeschuut, naast korrelmaïsstoppel (geoogst tussen 16 en 22 oktober)
Nieuwenhove	5 oktober	5 ^e blad	14,5%	1,6	47,0%	36,0%	32,7%	16,3%	naast korrelmaïsstoppel
West-Vlaanderen									
Zuid-Oostelijk gedeelte									
Helkijn	3 oktober	uitstoeling	17,8%	1,7	18,0%	16,7%	22,7%	17,8%	deels beschuut, langs maïsstoppel
Poperinge	11 oktober	3 ^e blad – begin uitstoeling	3,0%	1	1,8%	1,8%	4,5%	5,8%	deels beschuut, langs gras en wintertarwe, in de buurt van maïs (gedorsen op 22 oktober)
Brielen	4 oktober	uitstoeling	4,5%	1	-	-	-	-	beschuut, langs bomenrij en grenzend aan vanggewas

Meer dan 5% van de planten bezet met minstens één bladluis; dit is boven de behandelingsdrempel in de herfst in het geval van virulente bladluizen volgens Gembloux Agro-Bio Tech België

WINTERGERST: percelen met Argento zaaizaadbehandeling

Waarnemingsplaats	Zaaidatum	12-13 november			5-6 november			29-30 oktober			Ligging perceel
		Ontwikkelings- stadium wintergerst	% planten bezet met minstens 1 bladluis	Aantal bladluizen per plant	Ontwikkelings- stadium wintergerst	% planten bezet met minstens 1 bladluis	Aantal bladluizen per plant	Ontwikkelings- stadium wintergerst	% planten bezet met minstens 1 bladluis	Aantal bladluizen per plant	
Vlaams-Brabant											
Bierbeek	4 oktober	4 ^e blad	3,5%	2	3 ^e blad	0,8%	4,3	3 ^e blad	2,5%	2,2	beschuut: langs haag, gras, vanggewas
Haasrode	6 oktober	3 ^e blad	1,5%	1,5	3 ^e blad	0%	0	3 ^e blad	0%	0	onbeschuut, langs maïs en gras
Oost-vlaanderen											
Oudenaarde	25 september	uitstoeling	0%	0	uitstoeling	0,2%	1	-	-	-	deels beschuut

WINTERGERST: percelen met bladluisbespuiting

Waarnemingsplaats	Zaaidatum	12-14 november			5-7 november	29-31 oktober	Bladluisbespuiting	Ligging perceel
		Ontwikkelings- stadium wintergerst	% planten bezet met minstens 1 bladluis	Aantal bladluizen per plant	% planten bezet met minstens 1 bladluis	% planten bezet met minstens 1 bladluis		
Vlaams-Brabant Huldenberg (zelfde perceel als hierboven zonder insecticidebehandeling)	8 oktober		2,0%	0,02	2,5%	0,5%	19 oktober: Cytox 0,2 l/ha	bosrijke omgeving
Kumtich	10 oktober	2 ^e blad	0,5%	1	-	-	5 november: Minuet 0,1 l/ha	onbeschut langs vanggewas en opslag wintergerst
Oost-Vlaanderen Nieuwenhove (zelfde perceel als hierboven zonder insecticidebehandeling)	5 oktober	5 ^e blad	0%	0	21,5%	4,0%	22 oktober: Cythrin Max 40 ml/ha 8 november: Fury 100 EW 0,1 l/ha	naast korrelmaïsstoppel
West-Vlaanderen Zuid-Oostelijk gedeelte Poperinge (zelfde perceel als hierboven zonder insecticidebehandeling)	11 oktober	3 ^e blad – begin uitstoeling	2,3%	1	1,3%	0,3%	25 oktober: Sherpa 200 EC 0,1 l/ha	deels beschut, langs gras en winterarwe, in de buurt van maïs (gedorsen op 22 oktober)

WINTERTARWE

WINTERTARWE: percelen zonder insecticidebehandeling (geen specifieke zaaizaadbehandeling en geen gewasbescherming)

Waarnemingsplaats	Zaaidatum	12-13 november			5-6 november	29-30 oktober	22-23 oktober	15-16 oktober	Ligging perceel
		Ontwikkelings- stadium wintertarwe	% planten bezet met minstens 1 bladluis	Aantal bladluizen per plant	% planten bezet met minstens 1 bladluis	% planten bezet met minstens 1 bladluis	% planten bezet met minstens 1 bladluis	% planten bezet met minstens 1 bladluis	
Limburg Piringen	17 oktober	1 ^e - 2 ^e blad	1,8%	2	2,3%	0%	-	-	beschut langs maïsstoppel en vanggewas
Oost-Vlaanderen Bottelare	18 oktober		-		4,0%	-	-	-	onbeschat, naast zwaar geïnfecteerde maïs geoogst
Zwalm	15 oktober	2 ^e blad	8,2%	1,4	8,9%	-	-	-	deels beschut langs haag
Zwalm	21 oktober	1 ^e blad	2,0%	1,6	-	-	-	-	onbeschat langs weide
Vlaams-Brabant Houwaart	19 oktober	1 ^e blad	9,0%	1,1	-	-	-	-	
West-Vlaanderen Zuid-Oostelijk gedeelte Otegem	3 oktober	5 ^e blad	16,4%	1,7	20,4%	16,2%	12,7%	9,3%	onbeschat, langs maïsstoppel (geoogst tussen 16 en 22 oktober)
Zwevegem	18 oktober	1 ^e - 2 ^e blad	5,6%	1,1	5,1%	-	-	-	onbeschat
Poperinge	10 oktober	3 ^e - 4 ^e blad	5,6%	1,1	6,9%	12,9%	21,1%	-	deels beschut, langs maïsstoppel
Regio kust Houtem	4 oktober	4 ^e - 5 ^e blad	19,1%	1,8	11,1%	15,6%	18,7%	-	onbeschat
Houtem	20 oktober	1 ^e blad	3,3%	1,1	-	-	-	-	onbeschat
Koksijde	22 oktober	1 ^e blad	0%	0	-	-	-	-	onbeschat
Gistel	13 oktober	2 ^e blad	4,4%	1,0	2,0%	3,1%	3,3%	-	onbeschat
Westkapelle	13 oktober	1 ^e - 2 ^e blad	6,7%	1,4	-	-	-	-	onbeschat

Meer dan 5% van de planten bezet met minstens één bladluis; dit is boven de behandelingsdrempel in de herfst in het geval van virulente bladluizen volgens Gembloux Agro-Bio Tech België

WINTERTARWE: perceel met Argento zaaizaadbehandeling

Waarnemingsplaats	Zaaidatum	12 november			5 november			Ligging perceel
		Ontwikkelings- stadium wintertarwe	% planten bezet met minstens 1 bladluis	Aantal bladluizen per plant	Ontwikkelings- stadium wintertarwe	% planten bezet met minstens 1 bladluis	Aantal bladluizen per plant	
West-Vlaanderen Regio kust Stalhille	4 oktober	4 ^e - 5 ^e blad	0%	0	3 ^e blad	1,8%	1,3	onbeschat

WINTERTARWE: percelen met bladluisbespuiting

Waarnemingsplaats	Zaaidatum	12-13 november			5-6 november	22-23 oktober	Bladluisbespuiting	Ligging perceel
		Ontwikkelings- stadium wintertarwe	% planten bezet met minstens 1 bladluis	Aantal bladluizen per plant	% planten bezet met minstens 1 bladluis	% planten bezet met minstens 1 bladluis		
West-Vlaanderen								
Zuid-Oostelijk gedeelte								
Otegem (zelfde perceel als hierboven zonder insecticidebehandeling)	3 oktober	5 ^e blad	0%	0	0%	6,4%	16 oktober (*): Fury 100 EW 0,1 l/ha 25 oktober: Karate Zeon 50 ml/ha	onbeschut, langs maïsstoppel (geogst tussen 16 en 22 oktober)
Poperinge (zelfde perceel als hierboven zonder insecticidebehandeling)	10 oktober	3 ^e - 4 ^e blad	3,5%	1	-	-	24 oktober: Patriot Protech 0,3 l/ha	deels beschut, langs maïsstoppel
Regio kust								
Houtem (zelfde perceel als hierboven zonder insecticidebehandeling)	4 oktober	4 ^e à 5 ^e blad	2,5%	1,2	3,0%	12,9%	15 oktober (*): Patriot 0,2 l/ha 23 oktober: Fury 100 EW 0,1 l/ha	onbeschut

(*) Op 15 en 16 oktober was het zeer warm weer voor de tijd van het jaar en volop zon!

1. Percelen wintergranen die niet beschermd zijn tegen het dwergvergelingsvirus/bladluizen

Voor de wintergranen die niet beschermd zijn tegen het dwergvergelingsvirus/bladluizen blijft het nog steeds absoluut noodzakelijk alle percelen te controleren op de aanwezigheid van bladluizen. Dit is zeker nodig als het weer aanhoudend zacht blijft.

2. Percelen wintergranen waar reeds een gewasbespuiting met een insecticide werd uitgevoerd

Op deze percelen dient de bladluisdruk opnieuw opgevolgd te worden wanneer de werkingsduur van de insecticidebespuiting naar zijn einde loopt en het weer aanhoudend zacht blijft. De toegelaten middelen zijn niet systemisch en bieden geen bescherming aan de nieuwe blaadjes gevormd na de behandeling, deze percelen kunnen opnieuw aangetast worden door bladluizen.

3. Rassen wintergerst tolerant ten aanzien van het dwergvergelingsvirus

De rassen wintergerst die tolerant zijn ten aanzien van het dwergvergelingsvirus (Rafaela, Domino, Novira, LG Zebra, Hirondeella, ...) zijn beschermd ten aanzien van het dwergvergelingsvirus. (Bron: naar CADCO-Actualité-Céréales 13 novembre 2018)

4. Percelen wintergranen met specifieke zaaizaadbehandeling tegen bladluizen

De percelen wintergranen behandeld met Argento (gezaaid in de geadviseerde zaaiperiode) zijn momenteel nog steeds voldoende beschermd. Het is aangewezen om in geval van aanhoudend zachte weersomstandigheden en bij hoge bladluisdruk de bladluisaantastingen op deze percelen (gezaaid in de geadviseerde zaaiperiode) op te volgen vanaf 10-15 november.

5. Gewasbespuiting met insecticiden

a. Behandelingsdrempel

- **De behandelingsdrempel volgens Livre Blanc "Céréales" (Gembloux, België)** is verschillend naargelang het moment/tijdstip (Bron: Livre Blanc "Céréales" – september 2014, Université de Liège – Gembloux Agro-Bio Tech, België):
 - *in de herfst* wordt een bladluisbehandeling aanbevolen vanaf het moment dat **5%** van de planten bezet is met **virusdragende bladluizen**, m.a.w. 5 planten op 100 planten bezet met minstens één virusdragende bladluis.
 - *op het einde van de vluchten* (ten laatste half november) bij het ingaan van de winter ligt de behandelingsdrempel veel lager, namelijk vanaf het moment dat **1%** van de planten bezet is met **virusdragende bladluizen**, m.a.w. 1 plant op 100 planten bezet met minstens één virusdragende bladluis. Een "winter" impliceert een winter met voldoende winterse weersomstandigheden.
 - *op het einde van de winter* wordt een bladluisbehandeling aanbevolen **vanaf het ogenblik dat er levende bladluizen aanwezig zijn**, ongeacht hun aantal. Na de winter kan het vergelingsvirus namelijk zeer snel uitbreiden en leiden tot belangrijke schade, zelfs bij aanwezigheid van zeer weinig virulente bladluizen.

Opmerking: we weten niet hoeveel % van de bladluizen momenteel virusdragend is in Vlaanderen. Het is evenwel aangewezen de nodige behoedzaamheid in acht te nemen!

In het LCG-waarnemingsnetwerk is deze week bij 9 van de 12 onbeschermden percelen wintergerst (of 75% van de percelen) meer dan 5% van de planten bezet met minstens 1 bladluis. Bij de wintertarwe onbeschermd tegen bladluizen was dit bij ongeveer de helft van de percelen (7 op 12 percelen) het geval! 5% = de behandelingsdrempel in de herfst bij virulente bladluizen volgens Gembloux Agro-Bio Tech, België.

- **De behandelingsdrempel volgens Arvalis (Frankrijk)** adviseert de bladluizen onmiddellijk te behandelen van het ogenblik dat **10%** van de planten bezet is met minstens één bladluis. **Bij een lagere bezettingsgraad wordt er geadviseerd te behandelen wanneer de bladluizen meer dan 10 dagen aanwezig blijven wat ook het % aangetaste planten is** (Bron: Arvalis, Institut du végétal, Blé tendre d'hiver, Orge d'hiver, Variétés et interventions d'automne 2017-2018, Région Hauts-de-France).

Men dient echter behoedzaam te zijn met het feit dat vanaf de tweede helft van november de kans om een behandeling in goede omstandigheden uit te voeren doorgaans vermindert omwille van ongunstige weersomstandigheden en het moeilijk of niet toegankelijk worden van de percelen.

Laat je niet verrassen door een lange regenperiode waardoor de velden niet (meer) toegankelijk zijn.

b. Productkeuze

In de meeste gevallen wordt in de herfst voldoende resultaat bekomen met **pyrethroïden**. Pyrethroïden zijn evenwel minder werkzaam bij zacht en droog weer dan bij koudere en vochtiger weersomstandigheden.

Wanneer de behandeling uitgevoerd wordt bij zacht (17°C en meer) en droog weer, kan de **toevoeging van pirimicarb** de effectiviteit van de pyrethroïden verbeteren door de bladluizen ook via dampwerking te bestrijden.

(Bron: naar M. De Proft, Unité Protection des Plantes et Ecotoxicologie, CRA-W Gembloux).

Een overzicht van alle [insecticiden erkend voor de bestrijding van bladluizen, overdragers van het dwergvergelingsvirus](#) in wintergranen is raadpleegbaar op de LCG-website (www.lcg.be).

c. Behandelingsmodaliteiten (bij gebruik van insecticiden op basis van een pyrethroïde)

Pyrethroïden zijn contactinsecticiden, de insecticidebehandeling dient daarom dusdanig uitgevoerd te worden dat het insecticide in contact komt met de bladluizen. Een correcte spuittechniek en goede weersomstandigheden (onder andere windstil weer) zijn bijgevolg zeer belangrijk.

Wanneer de weersomstandigheden droog en zonnig zijn, is het belangrijk om:

- voldoende water te gebruiken
- niet te behandelen in perioden met felle zon; 's avonds of beter 's morgens vroeg behandelen

Info omtrent "[Bladluizen, overdragers van het dwergvergelingsvirus tijdens de herfst en het vroege voorjaar in wintergranen](#)" is raadpleegbaar op de LCG-website (www.lcg.be).

VOLGENDE BERICHT: 21 november 2018

De LCG-Graanberichten worden per mail en per post verstuurd op datum van het bericht en kunnen tevens geraadpleegd worden op de LCG-website (www.lcg.be) vanaf deze datum.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen, in eigen vorm of wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Het Landbouwcentrum Granen Vlaanderen is niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die zouden kunnen ontstaan bij het gebruik van de gegevens uit deze opgave.

Project met financiële steun van de Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij, Afdeling Beleidscoördinatie en Omgeving, Team Voorlichting

De LCG-waarschuwingberichten komen tot stand door medewerking van volgende partners van het LCG-Vlaanderen:

- de Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij, Afdeling Beleidscoördinatie en Omgeving, te Gent en Leuven
- Inagro vzw, afdeling Akkerbouw, te Rumbeke-Beitem
- de Bodemkundige Dienst van België, te Leuven-Heverlee
- Universiteit Gent, faculteit Bio-ingenieurswetenschappen, vakgroep plant en gewas, te Gent
- vzw PIBO Campus en het Provinciaal Instituut voor Biotechnisch Onderwijs (PIBO), te Tongeren
- het Vrij Technisch Instituut, Land- en Tuinbouw, te Poperinge
- het Land- en Tuinbouwcentrum Waasland (LTCW), Biotechnische & Sport, te Sint-Niklaas
- Proefcentrum Herent/Provincie Vlaams-Brabant